

Thời gian làm bài : 180 Phút

Câu 1. (2,0 điểm) Cho hàm số $y = x^3 - 3x^2 + mx + 4 - m$ có đồ thị (C_m) và đường thẳng $d : x + y - 3 = 0$. Tìm tất cả các giá trị của m sao cho d cắt (C_m) tại 3 điểm phân biệt A, B, I (I thuộc đoạn AB) mà tiếp tuyến tại A với đồ thị cắt lại đồ thị tại điểm M khác A thỏa mãn tam giác AMB cân tại M .

Câu 2. (1,0 điểm) Giải hệ phương trình:
$$\begin{cases} x^3 - y^3 + 3y^2 - 3x = 2 \\ x^2 + \sqrt{1-x^2} - 3\sqrt{2y-y^2} = -2 \end{cases}$$

Câu 3. (3,0 điểm) Cho hình chóp $S \cdot ABCD$ có đáy $ABCD$ là hình vuông cạnh $a, SA = SB, SC = SD$

- Khi $SA = SC$ và góc giữa đường thẳng SA và mặt phẳng $(ABCD)$ bằng 60° . Tính khoảng cách từ A đến mặt phẳng (SCD)
- Khi hai mặt bên (SAB) và (SCD) vuông góc với nhau và tổng diện tích hai tam giác SAB và SCD bằng $\frac{7a^2}{10}$. Tính diện tích thiết diện do mặt phẳng qua S , vuông góc AB tạo với hình chóp.

Câu 4. (1,0 điểm) Gọi S là tập tất cả các số có 7 chữ số mà tổng các chữ số của nó bằng 59. Lấy ngẫu nhiên một số trong S . Tính xác suất để số được chọn chia hết cho 11.

Câu 5. (2,0 điểm) Cho n là số nguyên dương ($n \geq 2$), xét dãy số hữu hạn $a_1, a_2, \dots, a_{2n}$ được xác định như sau:

$$a_1 = 2n, a_{k+1} = \frac{a_k(2n-k)}{k}, 1 \leq k \leq 2n-1$$

Chứng minh rằng: $2a_n - a_{n+1} > 2^{2n-1}$

Câu 6. (1,0 điểm) Cho các số nguyên dương $n > k > 1$. Tìm hằng số $T(n, k)$ lớn nhất sao cho với mọi số thực $x_1, x_2, \dots, x_n$ thì bất đẳng thức sau đây đúng:

$$\sum_{1 \leq i < j \leq n} (x_i - x_j)^2 \geq T(n, k) \sum_{1 \leq i < j \leq k} (x_i - x_j)^2$$

ĐÁP ÁN ĐỀ THI THÁNG LẦN 4 11 TOÁN 2020-2021

Câu 1. (2,0 điểm)

+) Phương trình hoành độ giao điểm của d và (C_m) :

$$x^3 - 3x^2 + mx + 4 - m = 3 - x(1) \Leftrightarrow (x-1)(x^2 - 2x - 1 + m) = 0$$

$$\Leftrightarrow x = 1 \text{ hoặc } x^2 - 2x - 1 + m = 0(2)$$

Đường thẳng d cắt (C_m) tại 3 điểm phân biệt khi và chỉ khi (2) có 2 nghiệm phân biệt khác 1 $\Leftrightarrow m < 2$

+) Gọi a, b là nghiệm phương trình (2) thì $a + b = 2$

Xét $A(a, 3-a), B(b, 3-b), I(1, 2)$ là các giao điểm của d và (C_m) thì do $a + b = 2$ nên I là trung điểm AB

+) Phương trình tiếp tuyến tại A :

$$\Delta: y = (3a^2 - 6a + m)(x - a) + a^3 - 3a^2 + ma + 4 - m$$

Phương trình hoành độ giao điểm của A và Δ :

$$(3a^2 - 6a + m)(x - a) + a^3 - 3a^2 + ma + 4 - m = x^3 - 3x^2 + mx + 4 - m$$

$$\Leftrightarrow (x - a)^2(x + 2a - 3) = 0$$

Vậy $\Delta \cap (C_m)$ tại $M(3 - 2a, y(3 - 2a))$

$$\text{Với } y(3 - 2a) = -8a^3 + 24a^2 - 18a - 2ma + 2m + 4 = (-8a + 8)(a^2 - 2a - 1) - 10a - 2m$$

Do $a^2 - 2a - 1 + m = 0$ nên $a^2 - 2a - 1 = -m$. Suy ra $y(3 - 2a) = 6ma - 6m - 10a + 12$

Ta được: $M(3 - 2a, 6ma - 6m - 10a + 12)$ nên

$$\overline{IM} = (2(1 - a), (6m - 10)(a - 1))$$

Vecto chỉ phương của d là $\vec{u} = (-1, 1)$

Mà tam giác MAB cân tại $M \Leftrightarrow \overline{IM} \cdot \vec{u} = 0$

$$\Leftrightarrow 1 + 3m - 5 = 0 \Leftrightarrow m = \frac{4}{3} \text{ (do } a \neq 1)$$

Đổi chiều điều kiện $m < 2$, ta được

$$\text{Đáp số: } m = \frac{4}{3}$$

Câu 2. (2,0 điểm) Điều kiện: $x^2 \leq 1, 2y - y^2 = 1 - (y-1)^2 \geq 0 \Leftrightarrow (y-1)^2 \leq 1$

Ta có: (1) $\Leftrightarrow x^3 - 3x = y^3 - 3y^2 + 2$

$\Leftrightarrow x^3 - 3x = (y-1)^3 - 3(y-1)$

Xét $f(x) = x^3 - 3x$ thì $f'(x) = 3x^2 - 3 \leq 0 \forall x \in [-1, 1]$ và $f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = \pm 1$

Suy ra $f(x)$ đồng biến trên $[-1, 1]$.

Mà $x, y-1 \in [-1, 1]$ nên $f(x) = f(y-1) \Leftrightarrow x = y-1$

Thay vào phương trình (2) được

$$x^2 + 2 + \sqrt{1-x^2} - 3\sqrt{1-x^2} = 0$$

$$\Leftrightarrow x^2 + 2 = 2\sqrt{1-x^2} \Leftrightarrow x^4 + 4x^2 + 4 = 4(1-x^2) \Leftrightarrow x^4 + 8x^2 = 0$$

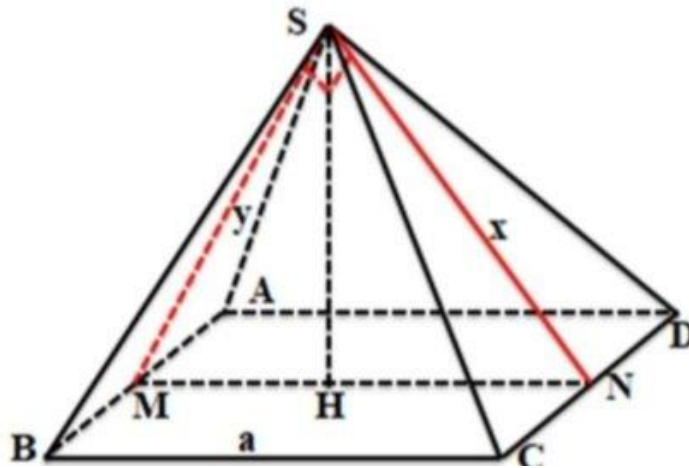
$\Leftrightarrow x = 0$ nên $y = 1$ (thỏa mãn điều kiện)

Vậy hệ có nghiệm duy nhất $(x, y) = (0; 1)$

Câu 3. (3,0 điểm)

a) Để có tam giác SAC đều. Gọi O là tâm ABCD thì khoảng cách từ A đến (SCD) bằng 2 lần khoảng cách d từ O đến (SCD). Gọi N là trung điểm CD thì $\frac{1}{d^2} = \frac{1}{SO^2} + \frac{1}{ON^2} = \frac{14}{3a^2}$ nên $d_{A,(SCD)} = \frac{a\sqrt{42}}{7}$

b)

Gọi M, N lần lượt là trung điểm của AB và CD. Do hai mặt bên (SAB) và (SCD) vuông góc với nhau nên góc $MSN = 90^\circ$.

Đặt $SM = y, SN = x$. Tam giác SMN vuông tại S nên ta có: $x^2 + y^2 = a^2$ (Do $MN = a$).

$$\text{Mặt khác: } S_{\triangle SBB} + S_{\triangle SCD} = \frac{1}{2} \cdot SM \cdot AB + \frac{1}{2} \cdot SN \cdot CD = \frac{1}{2} \cdot y \cdot a + \frac{1}{2} \cdot x \cdot a = \frac{a}{2} \cdot (x + y) = \frac{7a^2}{10} \Rightarrow x + y = \frac{7a}{5}.$$

Do đó ta có: $S_{SMN} = \frac{1}{2} \cdot xy = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} [(x+y)^2 - (x^2 + y^2)] = \frac{1}{4} \cdot \left(\frac{49a^2}{25} - a^2 \right) = \frac{6a^2}{25}$.

Câu 4. (1,0 điểm)

Gọi $\overline{a_1 a_2 \dots a_7}$ là số thỏa mãn đề bài với $\begin{cases} 1 \leq a_1 \leq 9; 0 \leq a_2, a_3, \dots, a_7 \leq 9 \\ a_1 + a_2 + \dots + a_7 = 59 \end{cases} (1)$

Vậy số phân tử của không gian mẫu là số nghiệm của (1).

Ta có (1) $\Leftrightarrow (10 - a_1) + (10 - a_2) + \dots + (10 - a_7) = 11$ hay $x_1 + x_2 + \dots + x_7 = 11 (*)$ trong đó

$x_i = 10 - a_i \Rightarrow 1 \leq x_1 \leq 9$ và $1 \leq x_2, x_3, \dots, x_7 \leq 10$. Do các x_i trong nghiệm của (*) không vượt quá 10 nên số nghiệm của (*) là C_{10}^6 . Vậy $|\Omega| = C_{10}^6$.

Có $\overline{a_1 a_2 \dots a_7}$ chỉ hết cho 11 nên $|(a_1 + a_3 + a_5 + a_7) - (a_2 + a_4 + a_6)| = 11; 22; 33; \dots$. Kết hợp với (1) ta được $a_2 + a_4 + a_6 = 24$ (2) và $a_1 + a_3 + a_5 + a_7 = 35$ (3). Phương trình (2) tương đương $(10 - a_2) + (10 - a_4) + (10 - a_6) = 6$ nên tương tự (1) có số nghiệm là C_5^2 .

Phương trình (3) tương đương $(10 - a_1) + (10 - a_3) + (10 - a_5) + (10 - a_7) = 5$ nên tương tự (1)

có số nghiệm là C_4^3 .

Vậy số các số có 7 chữ số có tổng là 59 và chia hết cho 11 là $|\Omega_A| = C_5^2 \cdot C_4^3$. Do đó xác suất của biến cố

cần tìm là $P(A) = \frac{C_5^2 \cdot C_4^3}{C_{10}^6} = \frac{4}{21}$.

Câu 5.

Trước hết, ta chứng minh: $a_k = k \cdot C_{2n}^k \forall k : 1 \leq k \leq 2n$ bằng quy nạp

Với $k=1, a_k = C_{2n}^1 = 2n$. Đúng.

Giả sử $a_k = k \cdot C_{2n}^k$ với $k \geq 1, k \leq 2n-1$

Xét $a_{k+1} = \frac{k \cdot C_{2n}^k (2n-k)}{k+1} = C_{2n}^k (2n-k) = \frac{(2n)!}{k!(2n-k)!} (2n-k) = \frac{(2n)!}{(k+1)!(2n-k-1)!} (k+1) = (k+1) C_{2n}^{k+1}$

Mặt khác, có: $k C_{2n}^k = 2n \cdot C_{2n-1}^{k-1}$ nên $a_k = 2n \cdot C_{2n-1}^{k-1}$

Lại có: $C_{2n-1}^0 < C_{2n-1}^1 < C_{2n-1}^2 < \dots < C_{2n-1}^{n-1} = C_{2n-1}^n > C_{2n-1}^{n+1} > C_{2n-1}^{n+2} > \dots > C_{2n-1}^{2n-1}$

Nên $a_1 < a_2 < \dots < a_n = a_{n+1} > a_{n+2} > \dots > a_{2n}$

Vậy $\sum_{k=1}^{2n} a_k < 2n \cdot a_{n+1}$

$$\text{Mà } \sum_{k=1}^{2n} a_k = 2n \sum_{i=0}^{2n-1} C_{2n-1}^i = 2n \cdot 2^{2n-1}$$

Nên $a_{n+1} > 2^{2n-1}$.

Vì $a_n = a_{n+1}$ nên ta được: $2a_n - a_{n+1} = a_{n+1} > 2^{2n-1}$

Đây là điều phải chứng minh

Câu 6.

$$\text{Ta có: } (x_i - x_j)^2 = n \sum_{i=1}^n x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^n x_i \right)^2 \text{ và } \sum_{1 \leq i < j \leq k} (x_i - x_j)^2 = k \sum_{i=1}^k x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^k x_i \right)^2$$

$$\text{Bất đẳng thức trở thành: } n \sum_{i=1}^n x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^n x_i \right)^2 \geq T(n, k) \left[k \sum_{i=1}^k x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^k x_i \right)^2 \right]$$

Nhận xét rằng chỉ cần xét $T(n, k) > 0$. Ngoài ra bên vế trái có $n - k$ biến không xuất hiện ở bên phải và vế trái nhỏ nhất khi các biến đó bằng nhau. Vậy ta xét khi tất cả các biến đó bằng 0

$$n \sum_{i=1}^k x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^k x_i \right)^2 \geq T(n, k) \left[k \sum_{i=1}^k x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^k x_i \right)^2 \right]$$

$$\text{Hay } (T(n, k) - 1) \left(\sum_{i=1}^k x_i \right)^2 \geq (kT(n, k) - n) \sum_{i=1}^k x_i^2$$

Nếu $kT(n, k) - n > 0$, có thể chọn $(x_1, x_2, \dots, x_k)$ sao cho $\sum_{i=1}^k x_i = 0$ và $\sum_{i=1}^k x_i^2 \neq 0$ mâu thuẫn.

Vậy có $kT(n, k) - n \leq 0$ hay $T(n, k) \leq \frac{n}{k}$.

Bây giờ ta cần chứng minh $n \sum_{i=1}^n x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^n x_i \right)^2 \geq \frac{n}{k} \left[k \sum_{i=1}^k x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^k x_i \right)^2 \right]$ với mọi $x_1, x_2, \dots, x_n$.

$$\text{Bất đẳng thức tương đương với } n \sum_{i=k+1}^n x_i^2 \geq \left(\sum_{i=1}^n x_i \right)^2 - \frac{n}{k} \left(\sum_{i=1}^k x_i \right)^2$$

$$\text{Áp dụng bất đẳng thức Cauchy-Schwarz } n \sum_{i=k+1}^n x_i^2 \geq \frac{n}{n-k} \left(\sum_{i=k+1}^n x_i \right)^2$$

Ta chỉ còn phải chứng minh $\frac{n}{n-k} A^2 \geq (A+B)^2 - \frac{n}{k} B^2$ với $A = \sum_{i=k+1}^n x_i$ và $B = \sum_{i=1}^k x_i$.

Bất đẳng thức cần chứng minh tương đương với $(kA - (n-k)B)^2 + k(n-k)B^2 \geq 0$ nên luôn đúng.

Vậy $T(n, k) = \frac{n}{k}$ là hằng số lớn nhất thỏa mãn

